

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventvræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De modo conuersandi in omni loco secularium. Cap. XXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](#)

honestè videri. De singulis ad disciplinam per singulas officinas & loca spectantibus, vix aut nunquam singulariter posset edisseri. Ad multa tamen haberi potest disciplinæ consideratio ex prædictis. In ostiis aut officinarum, aut vbi fratum communis est transitus, maximè circa priuatarum introitum, vnde ad necessaria euntes & redeuntes respici possunt, nunquam honesti fratres faciat stationem. Quando etiam intrant & exirent, officinarum secretiorum ostia post se claudant: ne superuenientes extranei & intrantes, fratres inueniant imparatos. Nunquam extraneos licet familiares ad visitandum officinas invitent. Si quādo ramen ad aliquorum instantiam eas ostendere permittantur, domos tantum communiōres, non intra per singula loca seu angulos peragendo: sed ab ostiis expeditè quantum honestas permiserit ostendentes, quicquid eorum aspectus subterahere poterat, subtrahat & furētur. Nō est religio, vbi omnibus omnia patet. In locis cōmunitib⁹ vbi fratrū occurrit frequentia, nullo modo detineant aduentantes. Infirma hæc parvulis exprimens, grandium oscilla non vito: sed vbi proficit paruiducendus est illusor.

De modo conuersandi in omni loco secularium.

CAP. XXVII.

NVNC videndum est qualiter in villa, itinere, ecclesia, domo, locutione, & cōstitione sit nouis fratrib⁹ inter extraneos conuersandum. Si quando exirent domum, habenda est eis custodia disciplinæ respectu societas & sui. Societas & solatium & honestas religiosæ conuenit dignitati. Propter hoc

80 S. BON. SPEC. DISCIP.

in villa, præcipue senioris, cum quo fuerint, vestigiis semper inhærentes, se ab eo etiam sub uno tecto nullatenus separant: quin ad minus videri semper ab ipsi liberè possint. Seipso autem quantum ad circumspectionem, locutionem, habitus & membrorum dispositionem in disciplina contineant. Non circunspectiant in vicis ciuitatis, ut Sapiens docet: auertat oculos suos ne hauriat vanitates. Et à secularium collocutionibus prudenter abstineant. Manus suas religiosè componant. Nunquam inter homines discoerto capite, vel almutiati vel alias indisciplinatè incedant. Sed nec secularium vel religiosorum domos subito eis ignorantibus introeant: sed vocando ab ostio, vel pulsando, seu alias quoquomodo propositum seu voluntatem ingrediendi pronuncient. Ut eruditus (ait Sapiens) foris stabit.] Sed nec sine ductore per secularium domos, vel per religiosorum officinas est vagandum.

De modo conuersandi in itinere constitutis.

CAP. XXVIII.

SI fuerint extra domum in itinere constituti, & quantum ad societatem, & quantum ad seipso cautè se debent & religiosè habere. Quantum ad societatem, debent sibi à multis, à scurris, & ratione periculi, à personis de maleficio noratis attendere. Talium personarum societas singularis, religiosis viris nisi forte ad horam pro salutis animæ causa, non conuenit. Debent se tamen prudenter à consortiis huiusmodi segregare. Ipsi autem fratres in itinere se ab inuicem non debent nimis disiungere, quin ad minus mutuo se videre & audire facile possint. Non est tutum aut decēs reli-

Frates se
non dis-
iungant.

*Eedi. 9,7
Psal. 113,
37.*

*Eedi. 21,
26.*